

ז. התניית מתן הגט בבירור הטענות הממוניות שבין בני

הזוג

לפיכך, לפסק הלכה: מדובר בתפיסה קשה מאוד מבחינת ההגיון, תפיסה שהלב ממאן לקבל אותה. יש לצרף את חילול השם שיש בקבלת דעה זו להלכה, שבציבור נתפסת דעה זו כלא צודקת לחלוטין (ובצדק), שבעל שדינו לתת גט, בפרט אם הוא רע מעללים ואלים, יוכל לדרוש מאשתו סכומי כסף גבוהים עבור הסכמתו לגט, ונמצא עושה מעשה זמרי ומבקש ומקבל שכר כפנחס (עיין מה שנכתב על כך במאמרים שונים של עו"ד). מנגד יש עיגון וצער לאשה. גם מדובר בעמדת מיעוט שרוב הראשונים חולקים עליה, ומאידך הראשונים שהביא לעצמו בתור סיוע – ספק רב אם כוונתם לדבריו. לאור כל זאת נראה שלמעשה אין לחוש לדעת הרשד"ם.

עוד עסקנו בשאלה האם יכול הבעל לטעון שרוצה להשתמש בגט כאמצעי כפיה להשיג את דרישותיו הכספיות המוצדקות, כגון במקרה שלטענתו אשתו חייבת לו כסף מסיבות שונות (בניגוד לנדון דלעיל שם דובר בדרישות כספיות לא צודקות).

בהקשר זה העלה הגאון הרב זלמן נחמיה גולדברג שליט"א מתוך דברי הר"ן שאכן ניתן להשתמש בגט בתור אמצעי כפיה. אלא שזה נכון רק במקרה שברור לביה"ד שהאשה אכן חייבת לו, ואז ביה"ד עצמו משתמש בעיכוב הגט ככפיה על האשה לשלם את חובה. אבל במקרה שעדיין לא התבררו טענות הבעל, וגם האשה לא נמצאה עדיין סרבנית, אין מקום לכפיה ובוודאי שחייב הבעל לתת את הגט.

בנוסף, נדון דידן דומה לנדון של חבלות שלא נותנים להם זמן, ולפיכך הנתבע אינו יכול לומר שיבררו קודם את טענותיו הנגדיות, וצריך החובל לשלם ואחר כך ידונו בטענותיו. קל וחומר בנדון דידן של עיכוב גט, שיש בו צער, עוול ועיגון לאשה שבוודאי אין נותנים לו זמן וחייב לגרש לאלתר, ואחר כך ידונו בתביעותיו.

לפיכך, כל זמן שלא נתבררו טענות הבעל ביה"ד לא יעכבו את הגט, ויכפו את הבעל לגרש לאלתר, אבל אם נתבררו טענותיו וביה"ד רואה שהאשה סרבנית, לא יכפה בית הדין את הבעל לגרש, אלא שמאידך הוא חייב לגרש לצאת ידי שמים למרות התנהגות האשה.

פה המקום לציין הערה חשובה מאוד שהעיר הרה"ג ישי בוכריס שליט"א, שבמקרים רבים מבחינה פרקטית אין זה נכון לכפות גט לפני שמבררים את הטענות הממוניות, מפני שתהליך של כפיית גט הוא ארוך, מייגע ומסורבל ולא תמיד אפקטיבי, ואילו אם יבררו את הטענות הממוניות ויישרו את ההדורים – הדרך לגט תהיה הרבה יותר מהירה, ולפיכך במקרים כגון אלו יהיה אפילו אסור לכפות, היות שהדבר חסר תועלת, אלא צריכים ללכת דוקא על הדרך שבאה לקראת שני הצדדים למרות שנראה כלפי חוץ שהצדק אינו כך.

מסמך מס' 13092

מסמך מס' 13092